

17-SZAK/718-14/2023.

Beszámoló az önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról.

Előkészítő: Kovács Laura kirendeltségvezető

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.) 96.§ (6) bekezdése szerint.:

„A települési önkormányzat és állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.”

Az értékelés tartalmi követelményeit a 149/1997.(IX.10.) Korm. rendelet 10. sz. melléklete határozza meg, az alábbiak szerint:

„A települési önkormányzat által készítendő átfogó értékelés tartalmi követelményei:

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira,
2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása,
  - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adatok, elutasítások száma, főbb okai, önkormányzatot terhelő kiadás nagysága,
  - egyéb, a Gyvt.-ben nem szabályozott pénzbeli vagy természetbeni juttatásokra vonatkozó adatok,
  - gyermekétkeztetés, megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok.
3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:
  - gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata (alapellátásban részesülők száma, gyermekek veszélyeztetettségének okai, válsághelyzetben lévő várandós anyák gondozása, családjából kiemelt gyermek szüleinek gondozása, jelzőrendszer tagjaival való együttműködés tapasztalatai)
  - a gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása, ezen ellátások igénybevétele, s az ezzel összefüggő tapasztalatok.
6. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatása.
7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján (milyen ellátásokra és intézményekre lenne szükség a problémák hatékonyabb kezelése érdekében, gyermekvédelmi prevenciók elképzelések).
8. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak bemutatása (amennyiben a településen készült ilyen program), valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása.
9. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek (alapellátás, szakellátás, szabadidős programok, drogprevenció.)

Átfogó értékelés

Szákszend Község Önkormányzata gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak 2022. évi ellátásáról

1. A település demográfiai mutatói:

A település lakosságszáma: 1513 fő.

Év	Fő
0-2	35
3-5	54
6-14	144
15-18	61
19-60	872
61-	347

2. Az önkormányzat által biztosított gyermekvédelmi ellátások

Az önkormányzat az alábbi pénzbeli, természetbeni, illetve személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások biztosította 2022-ben.

A. Pénzbeli ellátások

1. rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
2. gyermekek napközbeni ellátása az önkormányzat által fenntartott óvoda által,
3. intézményen kívüli (szünidei) gyermekétkeztetés.

B. Személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások

1. gyermekjóléti szolgálat

A.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény:

A háborús veszélyhelyzet végéig kiterjesztette a kormány a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot, az erről szóló rendelet a Magyar Közlönyben jelent meg. 2022. szeptember 1-jétől akkor jár a családnak rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, ha az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének a és a gyermeket egyedülálló szülő gondozza, a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy nagykorúként még tanul. Ezt az összeghatárt emelték most az öregségi nyugdíjminimum (28 500 forint) 180%-ára, azaz 51 300 forintra. Más esetekben eddig a legkisebb nyugdíj 135%-a volt az egy főre jutó jövedelem határa (38 475 forint), ez most 165%-ra (47 075 forintra) nő.

Az továbbra is érvényes, hogy az alacsony jövedelem ellenére sem jár a kedvezmény, ha a család a jogszabályban meghatározott ingatlan- vagy ingóvagyonnál többel rendelkezik.

Fentiek alapján jogosult a gyermek a kedvezményre, ha:

- ☐ a szülő vagy törvényes képviselő egyedülállóként gondozza,

- ☐ tartósan beteg vagy súlyosan fogyatékos,
- ☐ nagykorúvá vált és 23 éves koráig vagy közép- vagy felsőfokú nappali tanulmányokat folytat, 25 éves koráig felsőfokú nappali tanulmányokat folytat.

A jogosultság megállapításához mindkét jövedelmi helyzetben vizsgálni kell a család vagyoni körülményeit is. A kedvezményre az a gyermek jogosult, akinek családjában található vagyontárgyak:

- ☐ egy főre jutó értéke nem haladja meg az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (2022-ben 570 000 Ft)
- ☐ illetve együttesen számítva a hetvenszeresét (2022-ben 1 995 000 Ft)

Nem kell vagyonként figyelembe venni azt az ingatlant, melyben a szülő vagy más törvényes képviselő lakik, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel tulajdonban lévő gépjárművet.

A veszélyhelyzet miatt a 2020-ban megállapított jogosultságok 2022. augusztus 31. napjáig is érvényben voltak.

A jövedelmi és vagyoni helyzetre a kérelemben nyilatkozni kell.

A jogosultsági feltételek teljesülése esetén a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság 1 év időtartamra állapítható. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény keretei között a gyermek kedvezményes étkeztetésre, normatív tankönyvtámogatásra, illetve tárgyév augusztus és november hónapban (ha augusztus 1-én a jogosultság fennállt) egyszeri támogatásra, valamint az egyéb jogszabályban meghatározott esetleges kedvezményekre jogosult. 2021.év során pénzügyi támogatás formájában került a jogosultaknak az ellátás folyósításra.

A támogatás megállapítására irányuló kérelmek közül elutasításra nem került sor.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részére, egyszeri támogatás jogcímén 2022. év folyamán 136 000 Ft került kifizetésre.

Korcsoport év	0-5	6-13	14-17	18-
Gyermekek száma	1	5		1

Hátrányos helyzet- halmozottan hátrányos helyzet:

A veszélyhelyzet miatt a 2020-ban megállapított jogosultságok 2022. augusztus 31-ig érvényben voltak.

A szeptember 1-jei felülvizsgálat során sem hátrányos helyzet, sem halmozottan hátrányos helyzet nem került megállapításra.

A hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermek (fiatal felnőtt) fogalma és e tény fennállásának megállapítása, mint a gyermekvédelmi gondoskodás körébe tartozó hatósági intézkedések egyike, Gyvt.-ben került szabályozásra. A szabályozás célja a gyermek hátrányainak kompenzálása, esélyeinek növekedése kora gyermekkortól fiatal koráig, minél sikeresebb társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontjában a gyermeket együtt nevelő szülők bármelyike vagy a szociális törvény szerinti aktív korúak ellátására (foglalkoztatást helyettesítő támogatást vagy rendszeres szociális segély) jogosult vagy a kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül, legalább 12 hónapig álláskeresőként tartotta nyilván a munkaügyi központ (az alacsony foglalkoztatottság fennállását az eljáró hatóság ellenőrzi),
- a gyermek szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben, vagy az eljárás során felvett környezettanulmány szerint félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéshez szükséges feltételek- (elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény) legalább kettő fennáll.

A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet meghatározása kérelemre indul, azonban nem érinti a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kötődő kedvezményeket.

A hátrányos helyzetű (HH) és halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) szákszend i lakóhelyű gyermekek, tanulók létszáma 2022. október 1-én.

	3 év alatti	óvodás	ált.iskola	középiskola	összesen
HH	0	0	0	0	0
HHH	0	0	0	0	0

A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról rendelkező 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 29.§ (2) bekezdése értelmében, a jegyzőnek az adott év január 15-én és október 1-én rendelkezésre álló adatok feldolgozása után minden év január 31-ig és október 31-ig rögzíteniük kell a köznevelési információs rendszerében (KIR) az iskola és az óvoda esetén a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekekkel és tanulókkal összefüggő statisztikai adatokat.

A létszámadatokat a településen élő összes hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű jogviszonyban álló tanulóra vonatkozóan kell megadni, települési bontásban. Közös önkormányzati hivatal esetén a székhely szerinti település jegyzője szolgáltat adatot valamennyi, a közös önkormányzati hivatal illetékességébe tartozó településekre vonatkozóan. A KIR rendszerbe történő adatszolgáltatás teljesítése megtörtént.

A.2. Gyermekétkeztetés

Az óvodás és általános iskoláskorú gyermekek kedvezményes, vagy ingyenes étkezéseinek szabályrendszerében nem következett be jelentős változás 2021. évben, az előző időszakhoz képest.

A Gyvt. 21/B.§ (1) bekezdése szerint:

„Az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették;

b) az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

ba) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy

bb) nevelésbe vették;

c) azon a) és b) pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;

d) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha

da) nevelésbe vették, vagy

db) utógondozói ellátásban részesül. ”

A 21/B. (2) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

a) az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;

b) az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy az (1) bekezdés b) pont ba) alpontja alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;

c) az (1) bekezdés a), b) és d) pontja szerinti életkorú, tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

A kedvezmény csak egy jogcímen vehető igénybe.

A gyermekétkeztetés esetén, valamennyi törvényi előíráson alapuló kedvezményes étkezési formáját biztosította az önkormányzat a gyermekek részére.

Gyermekétkeztetésben részt vevők száma és megoszlása, az étkezési napok szerinti átlagszámolással

Megnevezés	Átl.iskolások	Óvodások	Bölcsődések	Összesen
50% kedvezmény	16 fő	0 fő	0 fő	16 fő
100% kedvezmény	5 fő	29 fő	5 fő	39 fő
Kedvezményben nem részesülők	24 fő	3 fő	1 fő	28 fő

A.3. Intézményen kívül (szünidei) gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C.§ (1) bekezdése szerint, a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkeztetést:

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

A jogosult gyermek részére a szünidei étkeztetést az iskolai évközi szünet, és az erre az időszakra eső óvodai zárvatartás munkanapjaira biztosítja az önkormányzat, a déli meleg főétkezés formájában. A szünidei gyermekétkeztetés a meleg étel helybeni elfogyasztásával történik az iskola ebédlőjében. Ha a gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége vagy egyéb ok miatt, a részére biztosított étel átvételére meghatározott időpontban nem kerül sor, akkor az étel másik szünidei étkeztetésre jogosult gyermek számára átadásra kerül.

A szülők/törvényes képviselők tájékoztatására –szünidei gyermekétkeztetés igénybevételének lehetőségéről, igénybevételének módjáról, valamint a szünidei gyermekétkeztetés biztosításának időtartamáról, helyszínéről és módjáról – a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011.(XII.29.) Korm. rendelet 13/B.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint május 15-ig, illetve szeptember 15-ig 2021-ben is sor került.

A tájékoztatással egyidőben a szülők részére megküldésre került a szünidei gyermekétkeztetés igényléséhez szükséges Korm. rendelet 7. melléklet szerinti nyilatkozat, az ellátásra jogosult gyermekei számának megfelelő példányszámban.

Minden egyes szünidei gyermekétkeztetés megkezdése előtt a helyben szokásos módon került sor a szünidei gyermekétkeztetésről való tájékoztatásra.

A szünidei gyermekétkeztetésben részesülők száma:

	hátrányos helyzetű	halmozottan hátrányos helyzetű	összesen
fő	7	-	7

Iskolakezdési támogatás, Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

2001-ben indult a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer, melyhez a Szákszend Község Önkormányzata csatlakozott. A képviselő-testület szociális rászorultság figyelembevételével és az egy háztartáson belüli egy főre eső jövedelem alapján döntött a pályázat elbírálásáról. A felsőfokú képzésben részt vevők számára 0 fő részére.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások

A/ Védőnői szolgálat

A védőnői szolgálat a gyermekvédelmi jelzőrendszer fontos tagja, hisz Magyarország szinte a világon egyedülállóként egy olyan rendszert működtet, amelynek tagjai a kisgyermekes családok életének részesei. A védőnő rendszeres kapcsolatot tartott a gyermekjóléti szolgálattal.

B./ Óvodai ellátás

Az óvoda a gyermekvédelem egyik első és legfontosabb jelző intézménye a védőnő mellett. Fő feladata a családok megismerése, a fennálló problémák diszkrét kezelése. Az intézményi tapasztalatok szerint nő a nevelési hátránnyal küzdő gyermekek száma.

4. Gyermekvédelmi-, gyámhatósági intézkedések:

A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat-és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezéséről és illetékességéről szóló 331/2006.(XII.23.) 3.§ (1) bekezdése értelmében a jegyző: a) *

- nagykorú apa esetében teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot vesz fel,
- a gyermek családi jogállásának rendezése érdekében megállapítja a gyermek családi és utónevét,
- a gyámhatósági ügyekben megkeresésre környezettanulmányt készít,
- megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát,
- megállapítja a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetének fennállását,
- hozzájárul a kiskorú gyermeknek az apaság megállapítása iránti perben az anya pertársaként való részvételéhez,
- megállapítja az ismeretlen szülőktől származó gyermek és a képzelt szülők adatait,
- gyakorolja a gyámhatósági névmegállapítással kapcsolatos, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 4:151 §-ban meghatározott hatásköröket,
- ellátja a törvényben vagy kormányrendeletben hatáskörébe utalt egyéb gyermekvédelmi és gyámügyi feladatokat.

Az értékelési időszakban nem történt intézkedés.

5. Törvényességi vizsgálatok

Az értékelési időszakban törvényességi vizsgálat lefolytatására nem került sor.

6. Gyermekkorú és a fiatalok bűnelkövetők a településen.

Szákszend Bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik. Ugyanakkor szoros a kapcsolat az Oroszlányi Rendőrkapitánysággal. A rendőri szerv tájékoztatása szerint, a bűncselekményt elkövetők között gyermekkorú és fiatalok nem volt, mint ahogyan ezen korosztály terhére elkövetett bűncselekmény sem. A fentiek mellett, fokozott figyelmet igényel a gyermekvédelmi jelzőrendszer tagjai, a rendőri szervek részéről, a fiatalok bűnelkövetés prevenciója, megelőzése. A megélhetési helyzet romlása, illetve a gyermekkorhoz kapcsolódó felelősségre vonás hiánya, eredményezheti a községben is az érintett korosztály által elkövetett bűncselekmények és a szabálysértések számának növekedését.

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megvitatni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjék.

2023. április 4.

Kovács Laura

kirendeltségvezető